

skal minde om, at en Mand, der har stor Del i dens Fremkomst, den tidligere Folketingsmand Pescheke-Køedt, i offentlige Bladartikler meget stærkt har angrebet den. Han har sagt, at det var et fejlt finansielt Skaktræk, at det var et af de mørkeste Punkter i Venstres finansielle Ledelse, at ingen Undskyldning kunde fri Regeringen for Bæbrejdselen for, at den gennemførte en saadan Toldreform midt under en europæisk Krise, hvor det havde været dens Pligt at standse hele Arbejdet for at afvente gunstigere Forhold.

Disse Udtalelser interesserer mig, fordi de viser, at Forholdene har belært denne Mand om, at der er noget, der er stærkere end Teorier, nemlig de herskende praktiske Forhold. Han har tydelig og klart givet til Kende, at under saa ugunstige Forhold som dem, der herskede i 1908, burde vort Toldsystem ikke have været omlagt. Det er kun dette, jeg har ønsket at gøre gældende — ogsaa under tidligere Forhandlinger om saadanne Spørgsmaal —, at det langt mindre er det teoretiske, det drejer sig om, end hvad der paa det givne Tidspunkt betaler sig bedst, er det mest nyttige for det Land, der beskæftiger sig med Reformen paa dette Omraade. Jeg kan maaske, medens jeg taler om Pescheke-Køedt, og inden jeg gaar over til at henvende et Par Ord til den højtærede Minister, sige, at blandt de interessante Udtalelser, der er fremkommet fra den Side, er ogsaa dette, som man heller ikke skulde have ventet, at Pescheke-Køedt udtaler sig overordentlig stærkt mod den direkte Beskatning og til Fordel for den indirekte. Det har tidligere heddet sig, at den indirekte Beskatning var noget galt noget, men Pescheke-Køedt udtaler, at den direkte Beskatning af de mindre bemidlede Indtægter er højst uheldig og langt mere byrdefuld end den indirekte. Han gør sig ogsaa til Talsmand for den indirekte Beskatning, ganske særlig ogsaa for Finanstold paa Nødvendighedsartikler, idet han rent ud siger, at det, man burde gøre for den brede Befolkning, var at fritage den for den direkte Beskatning og vende tilbage til en Beskatning af de store Kasseartikler, Sukker, Kaffe, The, Ris, Salt, Petroleum og Spiritus; han tilføjer, at det ikke gør noget, at man kalder dette reaktionært; det er meget fornuftigt, naar man har gjort noget galt, at

foretage en Reaktion; den kan være Udtryk for god demokratisk Politik. Det kan den ganske sikkert være.

Naar jeg omtaler disse Ting, er det imidlertid ikke blot for at udtrykke min Forbavselse over denne Mands forandrede Anskuelse, men tillige, fordi der forleden Dag her i Tinget lejlighedsvis blev fremsat den Udtalelse, at mine Meningsfæller og jeg under Toldagitationen havde udtalt os mod Finanstold paa Livsforbrødenheder og for Beskyttelsestold. Det er fuldstændig rigtigt, det har vi altid gjort, og Modsætningen mellem de to Toldretninger: Frihandel og Beskyttelse har just været den, at medens man fra frihandelsvenlig Side holder paa Finanstold og ikke vil vide af Beskyttelsestold, og man for at skaffe den størst mulige Indtægt maa kræve en Finanstold, som forslaar noget, ogsaa en Finanstold paa Artikler, som de mange bruger, har vi fra Beskyttelsens Side altid sagt, at vi foretrak Beskyttelsestolden, fordi vi anser den for i og for sig nyttig og ogsaa ønsker den i og for sig, medens vi kun anser Finanstolden for hensigtsmæssig, hvis den hviler paa Luksus, derimod for skadelig og uheldig, hvis den hviler paa Nødvendighedsartikler. At denne mine Meningsfællers og min Stilling nu skulde have haft nogen Indflydelse paa Statens Styrelse eller Regeringens Standpunkt eller Toldreformen i 1908, tror jeg ikke et Øjeblik paa; vi har ikke haft nogen som helst Indflydelse herpaa. Men selv om man ogsaa principielt udtaler sig mod Finanstolden og siger, at man ikke ynder den, ligesom vi fra denne Side af Tinget principielt har udtalt, at vi ikke ynder Formue- og Indtægtsbeskatning, kan man særdeles godt føle sig nødt til paa Grund af Statens Tilstand at gaa med til disse Ting, som man i og for sig ikke ønsker. Vi har her stemt for Skat paa Indtægt og Formue og vilde selvfølgelig, hvis det havde været nødvendigt, have stemt for en Finanstold, om vi end maatte ønske at ændre den saa meget som muligt i den Retning, som efter vor Anskuelse vilde gøre den mindst skadelig. Men det er ogsaa Forskellen paa de to Anskuelse om Toldspørgsmaalet, at den ene, den, vi repræsenterer, ønsker og stemmer for Beskyttelsestold med Behag, fordi vi anser den for god, og kun vil stemme for Finanstold med Ubehag, fordi vi anser den